

DIAGNOZA

III Liceum
Ogólnokształcącego
im. Mikołaja Kopernika
w Wyszku

Spis treści

1. Cel i metodologia prowadzenia diagnozy	2
2. Informacje o III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszku	3
2.1 Charakterystyka uczniów szkoły	3
2.2 Charakterystyka nauczycieli szkoły	6
3. Zasoby sprzętowe szkoły i aktywne/nowoczesne formy nauczania	7
3.1 Zasoby sprzętowe szkoły	7
3.2 Nowoczesne metody nauczania – aplikacje w edukacji	7
4. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze szkoły	9
4.1 Potrzeby nauczycieli szkoły	9
4.2 Potrzeby uczniów szkoły	10
5. Sytuacja problemowa w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszku	12
5.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej szkoły i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli	12
5.2 Bariery związane z angażowaniem uczniów i nauczycieli w dodatkowe działania	13
Wnioski i rekomendacje	14

1. Cel i metodologia prowadzenia diagnozy

Celem przeprowadzonej diagnozy było zidentyfikowanie potrzeb szkoły, uczniów i nauczycieli w kontekście rodzajów i form wsparcia, które mogłyby przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia ogólnego.

Analiza została oparta na „Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”.

Zebranie danych umożliwiło identyfikację obszarów problemowych w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkowie, określenie potrzeb uczniów i nauczycieli oraz opracowanie rekomendacji dotyczących planowanych działań wspierających, w tym potencjalnych przedsięwzięć projektowych.

Do realizacji diagnozy zastosowano metodę ankietowania, wykorzystując elektroniczny kwestionariusz, który został poddany gruntownej i rzeczowej analizie. Proces diagnostyczny przeprowadzono w okresie styczeń-luty 2025 r., przy czym kwestionariusz składał się z czterech części obejmujących dane dotyczące uczniów, nauczycieli, ich potrzeb i barier, a także analizę zasobów i potrzeb sprzętowych szkoły. Zastosowanie pytań wielokrotnego wyboru umożliwiło zebranie zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych, co pozwoliło na kompleksowe scharakteryzowanie badanych grup. Wyniki analizy posłużyły do sformułowania rekomendacji, których wdrożenie może znacząco wpłynąć na podniesienie poziomu edukacji i jakości kształcenia ogólnego w szkole.

2. Informacje o III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkuwie

III Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wyszkuwie funkcjonuje jako część Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” w Wyszkuwie. Placówka ta znajduje się na terenie powiatu wyszkowskiego, w gminie Wyszków. Nadzór nad jej działalnością sprawuje Mazowiecki Kurator Oświaty, natomiast organem prowadzącym jest Powiat Wyszkowski.

2.1 Charakterystyka uczniów szkoły

W styczniu 2025 roku w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkuwie kształciło się 192 uczniów, z czego 92 stanowiły dziewczęta, a 100 chłopcy. Proces dydaktyczny prowadzony jest w ramach ośmiu oddziałów – po jednym oddziale na poziomie klasy pierwszej i czwartej oraz po trzy oddziały w klasach drugiej i trzeciej. W placówce nie uczą się osoby pochodzenia obcego.

Tabela nr 1 Zestawienie liczebności uczniów w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkuwie

	liczba oddziałów	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM	Liczba uczniów ze SPE			Liczba uczniów obcego pochodzenia			W tym liczba uczniów pochodzenia ukraińskiego		
					liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM	liczba dziewcząt	liczba chłopców	RAZEM
klasy I	1	7	15	22	4	2	6	0	0	0	0	0	0
klasy II	3	29	35	64	2	7	9	0	0	0	0	0	0
klasy III	3	46	38	84	14	11	25	0	0	0	0	0	0
klasy IV	1	10	12	22	6	6	12	0	0	0	0	0	0
SUMA:	8	92	100	192	26	26	52	0	0	0	0	0	0

źródło: opracowanie własne

Istotnym aspektem demograficznym szkoły jest liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPEiR¹). W placówce kształci się 52 uczniów wymagających wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, u których zdiagnozowano specyficzne trudności w uczeniu się, co stanowi ponad 27% całej społeczności uczniowskiej. Potrzeba objęcia uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną wynika z:

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

- niepełnosprawności (2 chłopców),
- specyficznych trudności w uczeniu się (52 os.: 26 dziewcząt, 24 chłopców).

Analiza społeczno-ekonomicznej struktury uczniów wskazuje, że 15% z nich pochodzi z rodzin korzystających ze wsparcia instytucji pomocy społecznej. W społeczności szkolnej dominują uczniowie zamieszkujący tereny wiejskie, stanowiący 85% ogółu. Kluczowym czynnikiem organizacyjnym w procesie kształcenia jest również fakt, iż 85% uczniów codziennie dojeżdża do szkoły z miejscowości oddalonych od jej siedziby.

Średnie wyniki egzaminów maturalnych na przestrzeni 3 lat, prezentuje poniższa tabela.

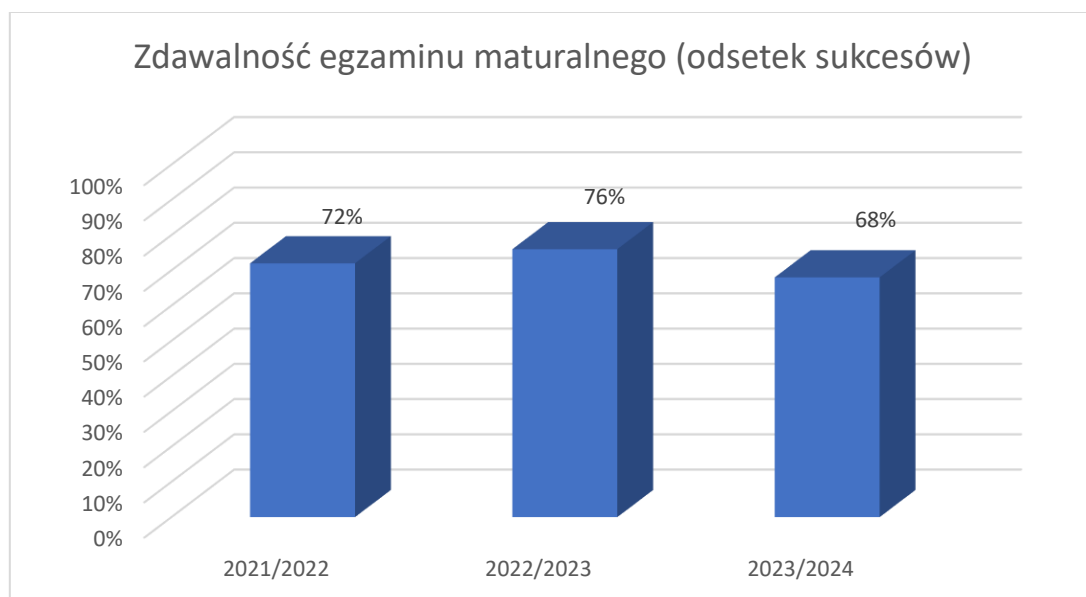
Tabela nr 2 Zestawienie średnich wyników egzaminów maturalnych w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkowie

Rok szkolny	Średni wynik matur z j. polskiego		Średni wynik matur z matematyki		Średni wynik matur z j. angielskiego	
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony
2021/2022	39,00	50,00	42,00	0,00	56,00	33,00
2022/2023	33,00	26,00	57,00	3,00	74,00	52,00
2023/2024	47,00	0,00	37,00	0,00	53,00	60,00

źródło: opracowanie własne

Średni wynik egzaminu z języka polskiego na poziomie podstawowym wykazuje wzrost z 39% w 2021/2022 do 47% w 2023/2024, natomiast na poziomie rozszerzonym nastąpił spadek wyników – z 50% do 26% w roku 2022/2023, w kolejnym roku nikt nie przystąpił do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym poprawiły się o 15 punktów procentowych w 2022/2023 w stosunku do roku poprzedniego, jednak w kolejnym roku nastąpił ich spadek do poziomu 37%. Średni wynik z języka angielskiego na poziomie podstawowym zmieniał się na przestrzeni 3 lat. W roku 2022/2023 znacznie wzrósł w stosunku do roku poprzedniego (z 56% do 74%), a w następnym roku obniżył się do poziomu 53%. Z kolei wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym utrzymuje tendencję wzrostową – od 33% w 2021/2022 do 60% w 2023/2024. Na wykresie poniżej przedstawiono zdawalność egzaminu maturalnego na przestrzeni 3 lat.

Wykres nr 1 Zdawalność egzaminu maturalnego w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkowie

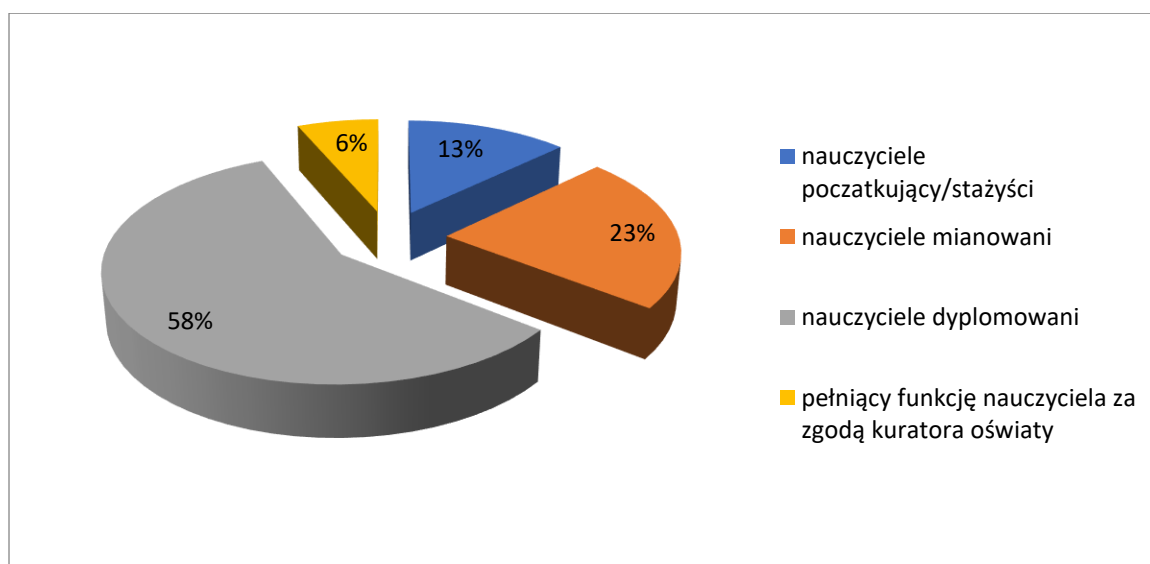
źródło: opracowanie własne

W szkole nie istnieje rozbudowana oferta zajęć pozalekcyjnych, co stanowi istotną lukę w dostosowanej do potrzeb edukacyjnych uczniów ofercie kształcenia. Aktualnie uczniowie mogą korzystać jedynie z zajęć rewalidacyjnych, wspomagających oraz indywidualnych konsultacji z pedagogiem i psychologiem. Tego rodzaju wsparcie jest ukierunkowane głównie na pomoc uczniom z trudnościami w nauce lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, jednakże brakuje szerokiej gamy zajęć rozwijających zainteresowania uczniów, które mogłyby wspierać ich rozwój w różnych obszarach kompetencji. Brak zajęć pozalekcyjnych, które mogłyby rozwijać umiejętności społeczne, kreatywne czy techniczne uczniów, ogranicza ich szanse na poszerzenie wiedzy w obszarach nieobjętych podstawowym programem nauczania. Ponadto, brak interdyscyplinarnych warsztatów, zajęć artystycznych, sportowych czy technologicznych sprawia, że uczniowie nie mają okazji do aktywnego rozwijania swoich pasji i zainteresowań poza ramami tradycyjnych zajęć lekcyjnych. Istnieje zatem pilna potrzeba rozbudowania oferty edukacyjnej szkoły, aby umożliwić uczniom wszechstronny rozwój, który obejmowałby zarówno aspekty intelektualne, jak i społeczne czy emocjonalne. Proponowane rozszerzenie oferty pozalekcyjnej o różnorodne zajęcia – takie jak kółka zainteresowań, warsztaty tematyczne, zajęcia sportowe, artystyczne oraz rozwijające umiejętności cyfrowe – pozwoliłoby uczniom na lepsze odkrywanie swoich pasji i talentów. Tego rodzaju zajęcia mogłyby stanowić doskonałe wsparcie w rozwijaniu kompetencji kluczowych, takich jak umiejętność pracy w grupie, kreatywność, rozwiązywanie problemów, komunikacja, a także w rozwijaniu zdolności technicznych czy artystycznych.

2.2 Charakterystyka nauczycieli szkoły

Kadra pedagogiczna III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszkanie liczy łącznie 31 nauczycieli, z czego 19 stanowią kobiety, a 12 mężczyźni. Zespół ten wyróżnia się zróżnicowanym poziomem awansu zawodowego. Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani, których jest 18 (ponad 58%), co wskazuje na wysoki poziom kwalifikacji pedagogicznych i duże doświadczenie zawodowe. Nauczyciele mianowani to 7 osób, nauczyciele początkujący (stażyści) – 4 osoby, ponadto 2 osoby pracują na stanowisku nauczyciela za zgodą kuratora oświaty. W strukturze wiekowej 11 nauczycieli (35% kadry) to osoby w wieku powyżej 50 lat, 2 nauczycieli posiada orzeczenie o niepełnosprawności.

Wykres nr2 Zestawienie kadry dydaktycznej wg stopnia awansu zawodowego III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszkanie

źródło: opracowanie własne

Kadra nauczycielska III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszkanie pod względem specjalizacji dydaktycznych (w tym zatrudnienie na część etatu) obejmuje 11 nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz 5 nauczycieli wychowania fizycznego. W szkole pracują także 2 psychologowie, pedagog szkolny oraz 2 pedagodzy specjaliści, którzy wspierają uczniów wymagających dodatkowej pomocy. Działalność biblioteki szkolnej wspiera nauczyciel bibliotekarz.

3. Zasoby sprzętowe szkoły i aktywne/nowoczesne formy nauczania

III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszkanie dysponuje pracownią biologiczną. Ponadto placówka nie posiada wyspecjalizowanych pracowni przedmiotowych z zakresu nauk przyrodniczych, takich jak chemia i fizyka, co znacząco ogranicza możliwości prowadzenia zajęć metodą eksperymentu. Brak odpowiednio przystosowanych sal dydaktycznych utrudnia realizację doświadczeń laboratoryjnych, które stanowią istotny element nauczania przedmiotów ścisłych, wpływając tym samym na skuteczność przyswajania wiedzy przez uczniów oraz rozwój ich umiejętności analitycznych i badawczych.

3.1 Zasoby sprzętowe szkoły

Analiza infrastruktury dydaktycznej III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszkanie ujawnia istotne braki w zakresie zaplecza laboratoryjnego, co może znacząco wpływać na jakość kształcenia w obszarze nauk przyrodniczych. Szkoła dysponuje jedynie jedną pracownią przeznaczoną do nauki biologii, podczas gdy brakuje odrębnych sal dydaktycznych do nauczania chemii i fizyki. W skład pracowni wchodzi plansze dydaktyczne, mikroskopy, filmy edukacyjne, podstawowe meble (ławki, krzesła, szafki) oraz akwaria.

Analiza diagnozy wskazuje, że szkoła realizuje naukę programowania, jednak nie jest zaznajomiona z podejściem STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics), które integruje nauki ścisłe, technologię, inżynierię, sztukę oraz matematykę w sposób interdyscyplinarny. Istotnym ograniczeniem w rozwijaniu kompetencji uczniów w zakresie nowych technologii i kreatywnego myślenia jest brak odpowiednich zasobów dydaktycznych. Szkoła nie dysponuje narzędziami takimi jak klocki konstrukcyjne, roboty edukacyjne czy inne pomoce wspierające nauczanie poprzez metodę projektową i eksperymentalną w zakresie STEAM. Deficyt ten może utrudniać rozwijanie umiejętności praktycznych oraz kompetencji kluczowych, takich jak myślenie logiczne, rozwiązywanie problemów i współpraca zespołowa.

3.2 Nowoczesne metody nauczania – aplikacje w edukacji

Współczesna edukacja coraz częściej wykorzystuje nowoczesne technologie, w tym aplikacje mobilne, które stanowią istotne narzędzie wspierające proces dydaktyczny. Dzięki nim możliwe jest

uatrakcyjnienie zajęć, indywidualizacja nauczania oraz rozwijanie kompetencji kluczowych i umiejętności społecznych uczniów.

Analiza zastosowania nowoczesnych metod nauczania w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszku ujawnia, że nauczyciele nie korzystają z dostępnych aplikacji edukacyjnych podczas zajęć. Jest to istotna luka w procesie dydaktycznym, gdyż wykorzystanie narzędzi cyfrowych w edukacji niesie ze sobą szereg korzyści, szczególnie w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności ogólnozyciowych uczniów. Jednocześnie szkoła jest świadoma korzyści płynących z ich stosowania. Z diagnozy wynika, że jako główne zalety zastosowania aplikacji mobilnych w procesie kształcenia uznaje się:

- indywidualizację procesu nauczania, co umożliwia dostosowanie treści do zróżnicowanych potrzeb uczniów,
- rozwijanie umiejętności uczenia się, w tym poprzez interaktywne i angażujące rozwiązania technologiczne,
- kształtowanie odporności psychicznej poprzez dostęp do zadań i treści wspierających rozwój emocjonalny,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych.

Szkoła wskazuje także na kluczowe w jej opinii funkcjonalności aplikacji, które sprzyjałyby skutecznemu kształtowaniu kompetencji uczniów. Do najistotniejszych należą:

- webinaria i lekcje online prowadzone przez ekspertów i znane autorytety, zarówno w czasie rzeczywistym, jak i dostępne do późniejszego odtworzenia,
- materiały edukacyjne w formie poradników i wskazówek, obejmujące tematykę radzenia sobie z emocjami, przezwyciężania kryzysów, budowania poczucia własnej wartości oraz zapobiegania cyberprzemocy,
- wykorzystanie materiałów wideo (streaming video) w celu uzupełnienia treści dydaktycznych, np. poprzez treningi i filmy instruktażowe.

Wprowadzenie nowoczesnych aplikacji edukacyjnych mogłoby znacząco podnieść jakość nauczania, ułatwić personalizację procesu edukacyjnego oraz wspierać uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych i społeczno-emocjonalnych.

4. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze szkoły

Diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli stanowi fundament skutecznego doskonalenia procesu edukacyjnego, umożliwiając dostosowanie metod nauczania do współczesnych wyzwań i oczekiwań społecznych. W obliczu dynamicznych zmian technologicznych oraz rosnącego znaczenia kompetencji kluczowych, konieczne jest nie tylko wzmacnianie umiejętności dydaktycznych kadry pedagogicznej, ale również zapewnienie uczniom optymalnych warunków do rozwijania myślenia krytycznego, umiejętności analitycznych oraz zdolności adaptacyjnych. Skuteczne wsparcie edukacyjne wymaga elastycznego podejścia, uwzględniającego zarówno potrzeby indywidualne, jak i systemowe, a także integracji nowoczesnych technologii i innowacyjnych metod nauczania w codziennej praktyce szkolnej.

4.1 Potrzeby nauczycieli szkoły

Analiza potrzeb szkoleniowych nauczycieli III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszowie wskazuje na kluczowe obszary wymagające rozwoju kompetencji kadry pedagogicznej. Wyniki diagnozy pokazują, że nauczyciele powinni doskonalić swoje umiejętności w zakresie wspierania procesu uczenia się z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych, co pozwoliłoby na skuteczniejsze angażowanie uczniów i dostosowanie metod dydaktycznych do współczesnych realiów edukacyjnych. Równie istotne jest rozwijanie kompetencji związanych z radzeniem sobie z wyzwaniami edukacyjnymi, takimi jak higiena cyfrowa czy przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Dodatkowo nauczyciele powinni poszerzać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych, aby lepiej dostosować metody nauczania do indywidualnych potrzeb podopiecznych.

Z perspektywy dyrekcji kluczowe znaczenie ma doskonalenie nauczycieli w zakresie wspierania uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych, obejmujących zarówno umiejętności podstawowe, takie jak rozumienie i tworzenie informacji czy kompetencje cyfrowe, jak i umiejętności społeczne oraz zdolność do samodzielnego uczenia się. Ponadto ważnym obszarem wymagającym wsparcia jest praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych, co podkreśla rosnącą konieczność dostosowania procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb młodzieży.

Jako najbardziej interesujące nauczycieli obszary doskonalenia wskazywane są nowoczesne metody i techniki pracy dydaktycznej, zwłaszcza z wykorzystaniem narzędzi ICT i sztucznej inteligencji. Istotne

jest dla nich także rozwijanie umiejętności interpersonalnych, obejmujących rozwiązywanie konfliktów oraz współpracę z rodzicami i opiekunami prawnymi. Dodatkowo podkreśla się potrzebę poszerzania wiedzy i kompetencji związanych z podnoszeniem kondycji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej uczniów, co ma kluczowe znaczenie dla ich dobrostanu oraz skuteczności procesu dydaktycznego.

Nauczyciele III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszowie potrzebują praktycznych form doskonalenia zawodowego. Warsztaty powinny koncentrować się na rozwijaniu kompetencji kluczowych i przekrojowych, ze szczególnym naciskiem na skuteczne strategie uczenia się. Istotne jest także doskonalenie umiejętności pracy metodą eksperymentu w obszarze STEAM co sprzyja kształtowaniu analitycznego myślenia, a także umożliwia formułowanie oraz weryfikowanie hipotez.

Wspieranie nauczycieli wymaga ponadto zapewnienia im dostępu do aplikacji edukacyjnych, które wspomagają rozwój kompetencji kluczowych i mogą stanowić istotne narzędzie w wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Nie mniej ważne jest stworzenie warunków umożliwiających praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy poprzez prowadzenie zajęć z uczniami. W tym kontekście istotną rolę odgrywają zajęcia pozalekcyjne, które wspierają rozwój kompetencji kluczowych, zwłaszcza umiejętności efektywnego uczenia się oraz zdolności uniwersalnych, takich jak kreatywność, krytyczne myślenie, umiejętność rozwiązywania problemów czy współpraca w zespole. Równocześnie warto uwzględnić zajęcia wyrównawcze oparte na metodach aktywizujących oraz interdyscyplinarne zajęcia eksperymentalne, które umożliwiają uczniom integrację wiedzy z różnych dziedzin oraz jej praktyczne zastosowanie. Aby nauczyciele mogli efektywnie wprowadzać i utrzymywać innowacje w procesie kształcenia, niezbędne jest zapewnienie im także dostępu do materiałów oraz pomocy dydaktycznych, które wspierałyby realizację zajęć i pozwoliły na lepsze dostosowanie treści nauczania do potrzeb uczniów. Brak odpowiednich zasobów stanowi istotną barierę w skutecznym wdrażaniu nowoczesnych metod dydaktycznych, dlatego ich zapewnienie powinno być jednym z priorytetów w procesie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

4.2 Potrzeby uczniów szkoły

Analiza potrzeb uczniów III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszowie wskazuje na kluczowe obszary wymagające wsparcia w procesie kształcenia. Z diagnozy wynika, że uczniowie potrzebują przede wszystkim prowadzenia zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywnych metod nauczania, które angażują ich w proces zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności. Wskazuje

to na potrzebę odejścia od tradycyjnych metod dydaktycznych na rzecz bardziej interaktywnych i angażujących strategii edukacyjnych.

Obecnie w szkole nie kształci się młodzież pochodzenia obcego, jednakże szkoła nie wyklucza takiej sytuacji w przyszłości i za istotne uznaje przygotowanie się do stworzenia takim uczniom warunków do łatwiejszej adaptacji w nowym środowisku.

Diagnoza potrzeb uczniów wskazuje na potrzebę rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych. W zakresie umiejętności podstawowych wsparcia wymaga zwłaszcza myślenie matematyczne, zarówno w kontekście jego rozwijania, jak i praktycznego zastosowania. Wspieranie tej kompetencji jest istotne nie tylko dla osiągnięć szkolnych uczniów, ale także dla ich przyszłych ścieżek edukacyjnych i zawodowych. Wśród umiejętności przekrojowych priorytetowe znaczenie ma wzmacnianie kompetencji w zakresie efektywnego uczenia się, co obejmuje umiejętność organizacji pracy własnej, zarządzania czasem oraz stosowania skutecznych strategii przyswajania wiedzy. Równie istotne jest rozwijanie myślenia krytycznego oraz umiejętności kompleksowego rozwiązywania problemów. Uczniowie powinni być przygotowani do analizowania informacji, oceny ich wiarygodności, a także podejmowania decyzji na podstawie logicznego rozumowania i weryfikowania hipotez. Zdolność do wieloaspektowego spojrzenia na zagadnienia oraz znajdowania skutecznych rozwiązań w różnych sytuacjach edukacyjnych i życiowych jest kluczowym elementem przygotowania do wyzwań współczesnego świata.

Uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszku preferują różnorodne formy rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych. Wśród najbardziej pożądanых metod wskazano zajęcia prowadzone w formie grupowej i warsztatowej, które sprzyjają współpracy i rozwijaniu umiejętności interpersonalnych. Równie istotne są wycieczki warsztatowe, umożliwiające zdobywanie wiedzy w sposób praktyczny i osadzony w rzeczywistym kontekście. Uczniowie dostrzegają także wartość nowoczesnych narzędzi cyfrowych, dlatego jednym z preferowanych rozwiązań jest wykorzystanie aplikacji edukacyjnych, które mogą wspierać proces nauki poprzez interaktywne treści i indywidualizację ścieżek kształcenia. Wskazaniem rozwiązaniem jest organizowanie warsztatów skoncentrowanych na rozwijaniu kluczowych kompetencji, ze szczególnym naciskiem na doskonalenie umiejętności uczenia się, pobudzanie kreatywności, kształtowanie myślenia krytycznego, rozwijanie zdolności do rozwiązywania problemów oraz współpracy w grupie. Wsparcie edukacyjne powinno obejmować również zajęcia rozwijające i wyrównawcze, oparte na metodach aktywizujących, które sprzyjają skuteczniejszemu przyswajaniu wiedzy i wyrównywaniu różnic edukacyjnych. Istotnym elementem wzbogacającym proces kształcenia jest wprowadzenie interdyscyplinarnych zajęć eksperymentalnych, które pozwolą uczniom na

integrację wiedzy z różnych obszarów oraz jej praktyczne wykorzystanie w rzeczywistych sytuacjach. Uzupełnieniem takiej oferty edukacyjnej powinny być również warsztaty wyjazdowe o charakterze interdyscyplinarnym, szczególnie skoncentrowane na edukacji ekologicznej, które przyczynią się do kształtowania postaw proekologicznych oraz zwiększenia świadomości w zakresie ochrony środowiska.

5. Sytuacja problemowa w III Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Wyszkowie

Dogłębna analiza sytuacji problemowej szkoły stanowi kluczowy etap w procesie planowania działań doskonalących i naprawczych. Umożliwia precyzyjne określenie najistotniejszych wyzwań oraz obszarów wymagających interwencji, co pozwala na opracowanie skutecznych strategii mających na celu podnoszenie jakości kształcenia, rozwój kompetencji nauczycieli oraz tworzenie optymalnych warunków dla uczniów. Wyniki przeprowadzonej diagnozy pozwoliły na identyfikację kluczowych potrzeb, które wymagają priorytetowego wsparcia.

5.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej szkoły i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na zidentyfikowanie kluczowych obszarów wymagających interwencji w celu podniesienia jakości kształcenia i usprawnienia funkcjonowania szkoły. Szczególnie istotnym wyzwaniem jest konieczność systematycznego doskonalenia kompetencji nauczycieli, zwłaszcza w kontekście pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, co umożliwi skuteczniejszą indywidualizację procesu nauczania. Wskazano również na potrzebę organizacji zajęć dodatkowych, dostosowanych do zainteresowań i potrzeb uczniów, a także na konieczność intensywniejszego wykorzystywania nowoczesnych technologii edukacyjnych, takich jak aplikacje mobilne, które mogą wspierać rozwój kompetencji kluczowych oraz niwelować bariery w dostępie do edukacji. Wyniki analizy umożliwiają precyzyjne określenie priorytetowych potrzeb zarówno uczniów, jak i kadry pedagogicznej oraz całej szkoły. Zalicza się do nich:

- Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej powinien obejmować szkolenia w zakresie wspierania procesu uczenia się przy wykorzystaniu narzędzi multimedialnych oraz rozwijania umiejętności niezbędnych do radzenia sobie z nowymi wyzwaniami edukacyjnymi, takimi jak higiena cyfrowa czy przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.

- Konieczne jest również podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w obszarze pracy z uczniami wymagającymi indywidualnego podejścia, co pozwoli na skuteczniejsze dostosowanie metod nauczania do ich specyficznych potrzeb.
- Proces kształcenia w szkole powinien uwzględniać zróżnicowane potrzeby uczniów, w tym osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów pochodzenia ukraińskiego, którzy wymagają dodatkowego wsparcia w procesie adaptacji do nowego środowiska edukacyjnego.
- Nauczyciele potrzebują wsparcia w zakresie wdrażania nowoczesnych technologii do procesu nauczania, co pozwoli na bardziej angażujące i efektywne prowadzenie zajęć.
- Uczniowie potrzebują zajęć lekcyjnych prowadzonych z wykorzystaniem aktywnych metod nauczania, które sprzyjają większemu zaangażowaniu oraz efektywniejszemu przyswajaniu wiedzy.
- Szczególne znaczenie ma rozwijanie kompetencji matematycznych, umiejętności krytycznego myślenia oraz zdolności do samodzielnego uczenia się i kompleksowego rozwiązywania problemów.
- Istnieje potrzeba rozszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych oraz interdyscyplinarnych, które pozwolą uczniom na skuteczne rozwijanie kompetencji podstawowych i przekrojowych, a także na wyrównywanie szans edukacyjnych.
- Nauczyciele potrzebują dostępu do nowoczesnych materiałów dydaktycznych i sprzętu do nauki STEAM, co umożliwi prowadzenie zajęć w sposób bardziej angażujący i efektywny.
- Uczniowie potrzebują interdyscyplinarnych form edukacji ekologicznej, które nie tylko wzbogacą ich wiedzę w tym zakresie, ale również pozwolą na praktyczne zastosowanie zdobytych informacji w codziennym życiu.

Realizacja wskazanych działań przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia, stworzenia bardziej sprzyjających warunków do nauki oraz wyrównania szans edukacyjnych uczniów, a także wzmocnienia kompetencji nauczycieli w zakresie nowoczesnego i skutecznego nauczania.

5.2 Bariery związane z angażowaniem uczniów i nauczycieli w dodatkowe działania

Analiza potencjalnych barier związanych z uczestnictwem w projekcie wskazuje na kilka kluczowych wyzwań, zarówno wśród uczniów, jak i nauczycieli. W przypadku uczniów jednym z istotnych ograniczeń jest utrudniony dostęp do oferty edukacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami, co może wymagać dodatkowych działań w zakresie dostosowania infrastruktury oraz metod nauczania. Kolejną przeszkodą jest niechęć do angażowania się w dodatkowe zajęcia, wynikająca z nadmiernego

obciążenia obowiązkami szkolnymi i pozaszkolnymi. Uczniowie często postrzegają dodatkowe aktywności jako kolejne zobowiązanie, które konkuruje z ich czasem wolnym. Dodatkowo, niska motywacja, będąca konsekwencją braku poczucia wpływu na własny proces uczenia się, może stanowić istotny czynnik ograniczający zaangażowanie w projekt.

Z kolei wśród nauczycieli kluczową barierą jest brak czasu na udział w szkoleniach, spowodowany nadmiarem obowiązków zawodowych. Konieczność godzenia pracy dydaktycznej, wychowawczej i administracyjnej sprawia, że znalezienie przestrzeni na dodatkowe formy doskonalenia zawodowego może być wyzwaniem. W związku z tym konieczne może być wdrożenie elastycznych form wsparcia, dostosowanych do możliwości czasowych nauczycieli, aby umożliwić im skuteczne uczestnictwo w projekcie.

Wnioski i rekomendacje

Ocena funkcjonowania III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Wyszkowie pozwala na określenie kluczowych obszarów wymagających dalszego rozwoju oraz usprawnień. Przeprowadzona diagnoza ujawniła zarówno atuty placówki, jak i wyzwania, które należy podjąć w celu podniesienia jakości procesu kształcenia oraz lepszego dopasowania oferty edukacyjnej do oczekiwań i potrzeb uczniów. Szczególną uwagę zwrócono na konieczność zwiększenia efektywności nauczania poprzez wdrażanie innowacyjnych metod dydaktycznych, rozwój kompetencji kluczowych młodzieży oraz wsparcie nauczycieli w doskonaleniu ich warsztatu pracy. Poniżej przedstawiono najważniejsze wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy sytuacji szkoły.

- Uczniowie szkoły charakteryzują się zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, co obejmuje zarówno osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), jak i uczniów pochodzenia ukraińskiego, którzy wymagają dodatkowego wsparcia w zakresie adaptacji oraz wyrównywania poziomu wiedzy.
- Wciąż niewystarczające jest wykorzystanie nowoczesnych narzędzi cyfrowych w procesie dydaktycznym, co wynika z potrzeby wsparcia nauczycieli w zakresie wdrażania aplikacji edukacyjnych i technologii multimedialnych do codziennej praktyki szkolnej.
- Metody nauczania oparte na eksperymencie i podejściu problemowym nie są jeszcze powszechnie stosowane, co ogranicza rozwój kompetencji analitycznych i zdolności praktycznego wykorzystania wiedzy w różnych kontekstach.
- Istnieje potrzeba systematycznego rozwijania u uczniów umiejętności kluczowych, zwłaszcza w zakresie myślenia matematycznego, umiejętności uczenia się, krytycznego myślenia oraz

kompleksowego rozwiązywania problemów, co jest istotne dla ich przyszłego funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie.

- Kadra pedagogiczna wymaga wsparcia w zakresie nowoczesnych metod dydaktycznych, w tym personalizacji nauczania oraz efektywnego wykorzystania technologii cyfrowych w procesie edukacyjnym, co pozwoliłoby na lepsze dostosowanie sposobu nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów.
- Konieczne jest zapewnienie uczniom zróżnicowanych form wsparcia edukacyjnego, obejmujących zarówno zajęcia wyrównawcze dla uczniów mających trudności w nauce, jak i zajęcia rozwijające dla uczniów o wysokim potencjale edukacyjnym.
- Szkoła powinna rozszerzyć ofertę interdyscyplinarnych zajęć eksperymentalnych oraz organizować wyjazdy warsztatowe, które umożliwią uczniom praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy, a także rozwiną ich umiejętność pracy zespołowej i kreatywnego myślenia.
- Wdrażanie technologii edukacyjnych oraz działań proekologicznych wymaga lepszego dostosowania do potrzeb uczniów oraz większej integracji z realizowanym programem nauczania, co pozwoliłoby na skuteczniejsze kształtowanie postaw prośrodowiskowych oraz rozwój kompetencji przyszłości.
- Szkoła wdraża podejście STEAM, jednak skuteczna realizacja tej metodologii wymaga poszerzenia zasobów dydaktycznych.

W oparciu o wyniki przeprowadzonej diagnozy opracowano rekomendacje ukierunkowane na eliminację zidentyfikowanych problemów oraz wdrożenie rozwiązań sprzyjających podniesieniu jakości kształcenia. Zaproponowane działania koncentrują się na doskonaleniu kompetencji pedagogicznych nauczycieli, rozbudowie zaplecza dydaktycznego oraz wdrażaniu innowacyjnych metod nauczania, które wspierają wszechstronny rozwój uczniów:

- Zorganizowanie szkoleń i warsztatów dla nauczycieli, ukierunkowanych na podnoszenie kompetencji w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów w szczególności w zakresie efektywnego uczenia się.
- Rozwój kompetencji nauczycieli w zakresie nowoczesnych metod dydaktycznych, w tym wykorzystania narzędzi multimedialnych i technologii edukacyjnych w obszarze STEAM.
- Zwiększenie nacisku na rozwój umiejętności matematycznego myślenia, krytycznego myślenia oraz kompleksowego rozwiązywania problemów poprzez organizowanie zajęć rozwijających, które angażują uczniów w praktyczne i interdyscyplinarne zadania.
- Rozbudowę oferty zajęć pozalekcyjnych oraz wyrównawczych, z naciskiem na rozwój kompetencji kluczowych i przekrojowych, takich jak kreatywność, komunikacja, praca

zespołowa oraz zarządzanie informacją, które przygotowują uczniów do wyzwań współczesnego rynku pracy.

- Wdrożenie interdyscyplinarnych zajęć eksperymentalnych, które łączą przedmioty ścisłe z artystycznymi, umożliwiając uczniom zdobywanie praktycznych umiejętności i rozszerzenie horyzontów poznawczych.
- Pozyskanie zasobów do realizacji zajęć z wykorzystaniem STEAM, tzn. doposażenie w roboty i klocki konstrukcyjne.
- Zapewnienie dostępu do korzystania z aplikacji edukacyjnych i technologii w nauczaniu, co przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych, szczególnie w kontekście uczniów z różnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów pochodzenia ukraińskiego.
- Wzmacnianie edukacji ekologicznej poprzez organizowanie wyjazdów warsztatowych oraz zajęć terenowych, które pozwolą uczniom na praktyczne zastosowanie wiedzy z zakresu ochrony środowiska i proekologicznych działań.

Wdrożenie powyższych działań przyczyni się do podniesienia jakości edukacji w szkole, zaspokajając zróżnicowane potrzeby uczniów i nauczycieli oraz umożliwiając skuteczne rozwijanie kompetencji kluczowych, które będą miały zastosowanie w dalszej edukacji oraz przyszłej karierze zawodowej uczniów.

.....

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis

Organ prowadzący i/lub osoba upoważniona